

Informacje z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w Narwi
wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku

Spis treści

I. Informacje ogólne.....	3
II. Cele i zasady polityki zarządzania poszczególnymi ryzykami	3
III. Fundusze własne	4
IV. Adekwatność kapitałowa	5
V. Ryzyko kredytowe	6
VI. Ryzyko stopy procentowej dla pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego.....	9
VII. Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu bankowym	9
VIII. Redukcja ryzyka kredytowego przy zastosowaniu metody standardowej, zgodnie z Rozporządzenia 575/2013 PE (UE) – informacje jakościowe i ilościowe.....	9
IX. Wskaźnik dźwigni finansowej (art. 451)	10
X. Bufory kapitałowe (art.440)	11
XI. Zasady ustalania (Polityka) zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku	11
XII. Ryzyko operacyjne i ryzyko braku zgodności	12
XIII. Zasady Ładu Korporacyjnego	12

I. Informacje ogólne

1. Bank Spółdzielczy w Narwi zwany dalej Bankiem, z siedzibą w Narwi, ul. Dąbrowskiego 1, przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej wg stanu na dzień 31.12.2017 roku, zwany dalej dniem sprawozdawczym.
2. W 2017 roku Bank prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:
  - Centrala: Bank Spółdzielczy w Narwi ul. Dąbrowskiego 1 17-210 Narew
  - Bank nie posiada oddziałów
3. Według stanu na dzień sprawozdawczy Bank nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.
4. Zarząd Banku Spółdzielczego działał w składzie:
  - a) Olga Jakubowska - Prezes Zarządu
  - b) Lidia Koško - Wiceprezes Zarządu, Główna Księgowa
  - c) Walentyna Niczyporuk - Członek Zarządu
5. Skład Rady Nadzorczej:
  - a) Szelenowicz Mirosław - Przewodniczący
  - b) Lewczuk Piotr Paweł - Wiceprzewodniczący
  - c) Ostaszewski Bogdan - Sekretarz
  - d) Kozłowski Leonidas - Członek
  - e) Selwestruk Jan - Członek
6. Bank działa na terenie powiatów: hajnowskiego, białostockiego i bielskiego.
7. Bank jest zrzeszony z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie, ul. Grzybowska 81, 00-844 Warszawa
8. Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS (SOZ BPS), oraz członkiem Spółdzielni Zarządzającej SOZ BPS.

II. Cele i zasady polityki zarządzania poszczególnymi ryzykami

1. Bank stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:
  - 1) metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
  - 2) metodę podstawowego wskaźnika w zakresie ryzyka operacyjnego.
2. Do podstawowych istotnych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi, zalicza się:
  - 1) ryzyko kredytowe, w tym ryzyko koncentracji,
  - 2) ryzyko płynności,
  - 3) ryzyko stopy procentowej,
  - 4) ryzyko operacyjne,
  - 5) ryzyko braku zgodności.
  - 6) ryzyko kapitałowe

Opis procesów raportowania i pomiaru ryzyka zawierają Instrukcje zarządzania poszczególnymi ryzykami.

Oświadczenie Zarządu na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku zamieszczono również w informacji opublikowanej na stronie internetowej Banku.
3. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie z długofalową Strategią zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Narwi przygotowaną przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. Jest ona zgodna z założeniami strategii rozwoju Banku i podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.
4. Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Narwi jest powiązana również z innymi regulacjami o charakterze strategicznym np. Planem finansowym, a także zasadami w zakresie zarządzania ryzykiem.
5. Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponosić.

6. Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.
7. Informacja dotycząca art.435 ust.1 lit. a-d Rozporządzenia, tzn. strategii i procesów zarządzania tymi rodzajami ryzyka, struktury i organizacji odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacji na temat jej uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie; zakresu i charakteru systemów raportowania i pomiaru ryzyka; strategii w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko – zawarte są w Załącznik nr 1 do niniejszego dokumenty.
8. Zatwierdzone przez Zarząd oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku wymagane przez art.453 ust.1 lit. e zawarte jest w Załączniku nr 2.
Oświadczenie Zarządu na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku zawierają opublikowane na stronie internetowej Banku Zasady Ładu Korporacyjnego.
9. Informacja na temat ryzyka, zgodna z art.435 ust.1 lit. f. w której omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, zawierająca kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka zawarta jest w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego. Ponadto w Banku funkcjonują polityki w zakresie zarządzania następującymi rodzajami ryzyka:
  - 1) Polityka kredytowa
  - 2) Polityka kapitałowa
10. W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz, który na dzień 31.12.2017 roku obejmował swoim zakresem działania monitorowanie poszczególnych rodzajów ryzyk oraz adekwatności kapitałowej.

III. Fundusze własne

Zgodnie z zapisami art. 437 Rozporządzenia nr 575/2013 UE Bank ujawnia informacje dotyczące funduszy własnych z uwzględnieniem wymogów wynikających z Rozporządzenia wykonawczego Komisji UE nr 1423/2013 z dnia 20.12.2013 r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawnienia informacji na temat funduszy własnych instytucji.

Fundusze własne Banku na dzień 31.12.2017 r. zgodnie z powyższymi Rozporządzeniami obejmują:

Kapitał Tier 1:

1) do kapitału podstawowego Tier 1 wchodzi:

- a) kapitał udziałowy, stanowi w Banku „prawo nabyte” i jest amortyzowany zgodnie z pismem KNF z dnia 3 grudnia 2013 r. znak DBS/DBS_W5/7177/16/52/2013. Bank wykazuje opłacony fundusz udziałowy, w ramach korekt okresu przejściowego, według następujących zasad:
  - podstawę obliczenia stanowi kwota opłaconych udziałów według stanu na 31.12.2011 r.,
  - kwota ta pomniejszona została o wszelkie wypłaty i wyksięgowania udziałów w latach 2012–2017,
- b) kapitał rezerwowy, fundusz zasobowy tworzony zgodnie ze statutem Banku z podziału z zysków Banku,
- c) inne skumulowane całkowite dochody: fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych,
- d) fundusz ogólnego ryzyka,

Pomniejszenia kapitał podstawowy Tier 1 – korekty regulacyjne:

- a) straty za bieżący rok obrotowy,
- b) wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej,
- c) w okresie przejściowym określonym w Rozporządzeniu CRR (do końca roku 2017), stosuje się pomniejszenie kapitału podstawowego Tier 1 o:

- fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych – instytucje pomniejszają w 2017 r. kapitał Tier 1, w wysokości 60% niezrealizowanych zysków wycenianych według wartości godziwej,
- 2) kapitał dodatkowy Tier 1 – Bank nie posiada instrumentów zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier 1.

Kapitał Tier 2:

- w skład kapitału Tier 2 wchodzi zobowiązania podporządkowane, instrumenty kapitałowe, zaliczane do Tier 2 za zgodą KNF, z uwzględnieniem amortyzacji – Bank nie posiada instrumentów zaliczanych do kapitału Tier 2.

Wartość funduszy własnych na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 7 847 tys.zł.

Poniższe zestawienie przedstawia informacje na temat poziomu pozycji funduszy własnych Banku w okresie przejściowym wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Rodzaj kapitału	Przepis Rozporządzenie 575/2013 UE	Stan na 31.12.2017 w tys. zł
Kapitał Tier 1		7 847,07
Kapitał podstawowy Tier 1		7 847,07
Instrumenty kapitałowe kwalifikujące się jako kapitał podstawowy Tier I		-
Strata bilansowa netto		-
Skumulowane inne całkowite dochody	art. 468	62,36
Kapitał rezerwowy	art. 29 ust. 1	7 657,74
Fundusze ogólne ryzyka bankowego	art. 26 ust 1 lit. f	60
Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale podstawowym Tier I podlegających zasadzie praw nabytych	art. 483(1) do (3) i art. 484-487	79,87
(-) Inne wartości niematerialne	art. 36 ust. 1 pkt b i art. 37 i art.72 ust. 4	-0,43
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I - 60% funduszu z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	ar. 468	-12,47
Kapitał dodatkowy Tier 1		-
Kapitał Tier 2		-
SUMA FUNDUSZY WŁASNYCH BANKU		7 847,07
ŁĄCZNY WSPÓŁCZYNNIK KAPITAŁOWY		42,53%

IV. Adekwatność kapitałowa

1. Metody wyliczania wymogów kapitałowych minimalnych i wewnętrznych zawiera *Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej*. Bank oblicza wymogi kapitałowe zgodnie z Rozporządzeniem CRR.
2. Bank stosuje obliczenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego związanego z ekspozycjami wobec MŚP, stosując współczynnik wsparcia, o którym mowa w art. 501 Rozporządzenia CRR.
Wartość aktywów ważonych ryzykiem obliczonych dla ekspozycji wobec MŚP, zaliczonych do ekspozycji wobec przedsiębiorstw, ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomości, Bank dodatkowo mnoży przez współczynnik wsparcia równy 0,7619.
3. Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z kategorii ekspozycji wg stanu na 31.12.2017r., co daje łącznie wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w kwocie 1 266,10 tys.zł:

Pozycja z bilansu	Kwota w tys. zł	Kwota ekspozycji w tys. zł	Wymóg kapitałowy w tys. zł
Aktywa z wagą ryzyka 0%	24 684,58	-	-
Aktywa z wagą ryzyka 20%	993,99	198,80	15,90
Aktywa z wagą ryzyka 50%	2,18	1,09	0,09
Aktywa z wagą ryzyka 75%	829,16	573,59	47,48
Aktywa z wagą ryzyka 100%	18 675,60	14 758,84	1 180,71
Aktywa z wagą ryzyka 250%	109,59	273,96	21,92
SUMA	45 295,10	15 826,28	1 266,10

Zestawienie aktywów ważonych ryzykiem dla poszczególnych kategorii ekspozycji wg stanu na 31.12.2017r.

Lp.	Kategoria ekspozycji	Wymóg kapitałowy w tys.zł
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	-
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	198,80
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	192,31
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	-
5.	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	-
6.	Ekspozycje wobec instytucji	-
7.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	4 541,83
8.	Ekspozycje detaliczne	593,59
9.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	8 087,01
10.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	798,46
11.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-
12.	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	-
13.	Ekspozycje z tytułu należności od instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	-
14.	Ekspozycje związane z przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania	-
15.	Ekspozycje kapitałowe	849,49
16.	Inne pozycje	564,79
17.	Razem metoda standardowa (SA)	15 826,28

3. Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka wg stanu na 31.12.2017r.:

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w tys. zł
1.	ryzyko kredytowe	1 266,10
2.	ryzyko walutowe	-
3.	przekroczenie limitu dużych ekspozycji	-
4.	przekroczenie progu koncentracji zaangażowań w podmioty spoza sektora finansowego	-
5.	ryzyko operacyjne	210,33
RAZEM		1 476,43

4. Poniższe zestawienie przedstawia poziom wewnętrznych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w tys. zł
1.	ryzyko płynności	-
2.	ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	-
3.	ryzyko koncentracji zaangażowań	-
4.	ryzyko kapitałowe	-
RAZEM		-

V. Ryzyko kredytowe

- Według stanu na dzień sprawozdawczy Bank stosował definicje należności przeterminowanych, zagrożonych oraz metody ustalania korekt wartości i rezerw w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie klasyfikacji ekspozycji kredytowych oraz tworzenia rezerw na ryzyko kredytowe.
- Bank w swoich analizach przyjmuje podział na obszary geograficzne:
  - Powiat hajnowski - 18 945,06 tys.zł
  - Powiat bielski - 8,06 tys.zł
  - Powiat białostocki - 51,05 tys.zł
  - Powiat Białystok - 179,92 tys.zł

3. Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień sprawozdawczy, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego w podziale na kategorie przedstawia poniższe zestawienie.

4.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2017 w tys.zł
1.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych	3 919,35
2.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych	993,99
3.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej	193,40
4.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji	20 344,16
5.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorstw	5 787,23
6.	Ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne	730,03
7.	Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe zabezpieczone nieruchomościach	9 682,32
8.	Ekspozycje przeterminowane	798,46
9.	Ekspozycje kapitałowe	849,49
9.	Inne ekspozycje	804,60
RAZEM		44 103,03

Bank przyjmuje, iż kategorie ekspozycji kredytowych, które stanowią więcej niż 20% portfela kredytowego wyznaczają istotne kategorie ekspozycji. Do istotnych kategorii ekspozycji zaliczane są zatem następujące kategorie:

- a) ekspozycje wobec przedsiębiorstw
- b) ekspozycje zabezpieczone hipotecznie.

5. Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów w rozbiciu na kategorie klasyfikacji ekspozycji.

4.1. Struktura zaangażowania Banku wobec sektora finansowego w tym NBP według typu kontrahenta na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w tys.zł
1.	Banki	25 304,22
	Należności normalne	25 304,22
	Należności pod obserwacją	-
	Należności zagrożone	-
2.	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego	-
	Należności normalne	-
	Należności pod obserwacją	-
	Należności zagrożone	-
3.	Pomocnicze instytucje finansowe	-
	Należności normalne	-
	Należności pod obserwacją	-
	Należności zagrożone	-
4.	Instytucje ubezpieczeniowe	-
	Należności normalne	-
	Należności pod obserwacją	-
	Należności zagrożone	-
Razem zaangażowanie w sektorze finansowym		25 304,22

4.2. Struktura zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego według typu kontrahenta według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w tys.zł
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	-
	Należności normalne	-
	Należności pod obserwacją	-
	Należności zagrożone	-
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	405,79
	Należności normalne	405,79
	Należności pod obserwacją	-
	Należności	-
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	369,50
	Należności normalne	184,30
	Należności pod obserwacją	185,20
	Należności poniżej standardu	-

4.	Osoby prywatne Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	3 656,68 3 656,68 - -
5.	Rolnicy indywidualni Należności normalne Należności pod obserwacją Należności stracone	13 640,68 11 932,19 - 1 708,49
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych Należności normalne Należności pod obserwacją Należności zagrożone	- - - -
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym (brutto)		18 072,65

4.3. Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego w rozbiu na kategorie należności według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Wartość w tys.zł
Należności normalne	993,99
Należności pod obserwacją	-
Należności zagrożone	-
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym	993,99

4.4. Strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach w rozbiu na kategorie należności według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Branże	Wartość w tys.zł
1.	Rolnictwo, w tym: - chów i hodowla bydła mlecznego - chów i hodowla bydła pozostałego - chów i hodowla drobiu	13 466,44 6 174,76 400,70 3 006,21
2.	Pozostali, w tym: - transport drogowy towarów - produkcja przemysłowa	4 723,67 55,60 189,80
Razem zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe w sektorze niefinansowym		18 180,11

6. Strukturę ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na istotne kategorie należności według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższa tabela:

Przez istotną kategorię rozumie się kategorię, która stanowi minimum 20% udziału w obliżu kredytowym.

Istotne klasy należności (w tys.zł)	do 1 roku	do 2 lat	od 2 do 5 lat	od 5 do 10 lat	powyżej 10 lat
Ekspozycje wobec instytucji niekomercyjnych	-	-	-	-	-
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw, spółki prywatne oraz spółdzielnie	405,79	-	-	-	-
Ekspozycje wobec gospodarstw domowych	5 360,01	2 608,15	5 028,24	3 550,28	1 120,18
Ekspozycje wobec instytucji samorządowych	163,54	138,41	415,22	276,82	-
RAZEM	5 929,34	2 746,56	5 443,46	3 827,10	1 120,18

7. Struktura należności z rozpoznaną utratą wartości i przeterminowane w rozbiu na istotne kategorie ekspozycji kredytowych według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawiają poniższe tabele.

Lp.	Ekspozycje kredytowe lub warunkowe ekspozycje kredytowe	Wartość w tys.zł
1.	Należności pod obserwacją - Kredyty pod obserwacją - Rezerwy celowe - ESP(prowizja rozliczana w czasie) Odsetki	189,80 185,20 4,11 3,62 12,33
2.	Należności stracone - Kredyty stracone - Rezerwy celowe - ESP(prowizja rozliczana w czasie) Odsetki	798,46 1 708,49 911,14 9,88 10,99
Razem – wartość bilansowa		988,26

8. Uzgodnienie zmian korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości, przedstawione oddzielnie. Informacje te obejmują:
  - a) opis rodzajów korekt o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe,
  - b) salda początkowe
  - c) kwoty umorzeń należności w ciężar odpisów w danym okresie sprawozdawczym
  - d) kwoty rezerw, odpisów aktualizujących albo rozwiązań na szacowane prawdopodobne straty na ekspozycjach w danym okresie, wszelkie inne korekty, w tym korekty wynikające z różnic kursowych, połączeń podmiotów, przejęć i zbycia spółek oraz transfery między korektami o ryzyko kredytowe,
  - e) saldo końcowe.

Przy czym korekty o szczególne ryzyko kredytowe i kwoty odzyskane wykazywane bezpośrednio w rachunku zysków i strat ujawnia się oddzielnie

VI. Ryzyko stopy procentowej dla pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego

1. Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej są opisane w Instrukcji zarządzania ryzykiem stopy procentowej.
2. Wpływ szokowej zmiany rynkowych stóp procentowych na wynik finansowy według stanu na dzień sprawozdawczy przy spadku o 2 % - **338,40 tys. zł**

VII. Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu bankowym

1. Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne) wg stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Rodzaj ekspozycji	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na zyski kapitałowe	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na przyjętą strategię w zł
1.	Akcje BPS S.A.	-	742 520,50
2.	Udziały TUW	-	400
3.	Spółdzielczy Syst. Ochr. Zrzeszenia BPS SA	-	5 000
RAZEM			747 920,50

2. Zestawienie papierów wartościowych wg stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa w tys. zł	Wartość rynkowa w tys. zł	Wartość godziwa w tys. zł
1.	Bony pieniężne NBP	3 920	3 920	3 920
2.	Obligacje monetarnych instytut. finans.	200	200	200
RAZEM		4 120	4 120	4 120

VIII. Redukcja ryzyka kredytowego przy zastosowaniu metody standardowej, zgodnie z Rozporządzenia 575/2013 PE (UE) – informacje jakościowe i ilościowe

Bank nie stosował metod redukcji ryzyka kredytowego.

IX. Wskaźnik dźwigni finansowej (art. 451)

		31.12.2017
Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni		
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	44 103
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	280
EU-6a	(Korekta z tytułu ekspozycji wewnątrz grupy wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	20 344
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	44 383
Wspólne ujawnienie wskaźnika dźwigni		
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	44 103
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	44 103
Inne ekspozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	1 192
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	- 912
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17 i 18)	280
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	7 847
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a i EU-19b)	44 383
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	17,68%
Wybór przepisów przejściowych i kwota wyłączonych pozycji powierniczych		
EU-23	Wybór przepisów przejściowych na potrzeby określenia miary kapitału	art. 499 ust. 2 lit. b)
Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych)		
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych), w tym:	44 103
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	-
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego, w tym:	44 103
EU-4	Obligacje zabezpieczone	-
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	3 919
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego, których nie traktuje się jak państwa	1 188
EU-7	Instytucje	20 344
EU-8	Zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	9 682
EU-9	Ekspozycje detaliczne	730
EU-10	Przedsiębiorstwa	5 787
EU-11	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	799
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego)	1 654

Na wielkość wskaźnika dźwigni w roku 2017 miały wpływ następujące czynniki:

- 1) zwiększenie ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni w wyniku:
  - a) zwiększenia wartości inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży oraz ekspozycji wobec instytucji,
  - b) niewielkie zmniejszenie wartości kredytów dotyczących niewykonania zobowiązania,
  - c) zmniejszenia wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom,
  - d) zwiększenia wartości pozostałych aktywów (aktywów trwałych i aktywów z tyt. odroczonego podatku dochodowego),
- 2) niewielki spadek wysokości funduszy własnych związany z zakupem WNiP.

W 2017 roku wartość wskaźnika dźwigni utrzymywała się powyżej wartości minimalnych rekomendowanych przez KNF.

X. Bufory kapitałowe (art.440)

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR oraz ustawą o nadzorze makroostrożnościowym, instytucje finansowe mają obowiązek utrzymywania dodatkowych buforów kapitałowych ponad poziomy minimalne określone w Rozporządzeniu CRR dla:

- 1) łącznego współczynnika kapitałowego (TCR),
- 2) współczynnika kapitału Tier I (T1),
- 3) współczynnika kapitału podstawowego Tier I (CET1).

Bufory muszą być pokrywane kapitałem typu Tier 1:

- bufor antycykliczny – obowiązuje wszystkie banki; wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 wskaźnik bufora zabezpieczającego wynosił 0%.
- bufor zabezpieczający – nakładany jest w celu ograniczania ryzyka systemowego wynikającego z cyklu kredytowego. Wprowadzany będzie przez ministra właściwego ds. instytucji finansowych, w okresach nadmiernego wzrostu akcji kredytowej i rozwiązywany w sytuacji jej spowolnienia; wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 wskaźnik bufora zabezpieczającego wynosił 1,25%.

Na dzień 31 grudnia 2017 wymóg utrzymywania dodatkowego kapitału z tytułu połączonego bufora dla Banku wynosił 231 tys.zł.

XI. Zasady ustalania (Polityka) zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku

Zasady ustalania zmiennych składników wynagrodzenia dla członków Zarządu oraz innych osób zajmujących stanowiska kierownicze, art.,450 Rozporządzenia PE znajdują się w załączonej Polityce ustalania zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku.

1. Informacje o sumie wypłaconych w 2017r. wynagrodzeń osobom zajmującym stanowiska kierownicze w rozumieniu uchwały 258/2011 KNF.

Lp.		2017
1.	Łączna kwota wypłaconej w ciągu danego roku premii uznaniowej dla członków Zarządu (wynagrodzenie zmienne)	13
2.	Wynik finansowy brutto za dany rok	433
3.	Udział % wypłaconej premii w wyniku brutto Banku	3,00%
4.	Udział % wypłaconej premii w wynagrodzeniu zasadniczym etatowych Członków Zarządu (zł.)	7,65%
5.	Liczba osób	2
6.	Wynagrodzenie zasadnicze (stałe) etatowych Członków Zarządu (zł.)	170

2. Procedura dokonywania odpowiedzialności członków Zarządu, przyjęta uchwałą Rady Nadzorczej nr 7/RN/2015 z dn. 05.05.2015.

W 2017 roku Zarząd Banku Spółdzielczego pracował w następującym składzie:

- 1) Olga Jakubowska - Prezes Zarządu
- 2) Lidia Koško - Wiceprezes Zarządu
- 3) Walentyna Niczyporuk - Członek Zarządu

XII. Ryzyko operacyjne i ryzyko braku zgodności

Informacja o najpoważniejszych zdarzeniach operacyjnych, jakie wystąpiły w minionym roku:

Rodzaje / kategorie ryzyka operacyjnego	Suma strat brutto	Transfer ryzyka	Suma strat faktycznie poniesionych przez Bank
1. Oszustwa zewnętrzne	-	-	-
2. Oszustwa wewnętrzne	-	-	-
3. Polityka kadrowa i bezpieczeństwo w miejscu pracy	-	-	-
4. Klienci, produkty i praktyki biznesowe	-	-	-
5. Uszkodzenia aktywów	-	-	-
6. Zakłócenia działalności i błędy systemów	-	-	-
7. Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	-	-	-

XIII. Zasady Ładu Korporacyjnego

W Banku przestrzegane są Zasady Ładu Korporacyjnego przyjęte uchwałą Zebrania Przedstawicieli nr 8/ZP/2015 s dn. 19.05.2015, w pełnym zakresie, w tym:

1. w zakresie prawidłowych relacji z udziałowcami i klientami banku,
2. funkcjonowania kontroli wewnętrznej
3. funkcjonowania Rady Nadzorczej i Zarządu Banku oraz współdziałania tych organów.

Zespół zarządzania ryzykami i analiz:

- 1) Lidia Kośko - Przewodnicząca Zespołu
- 2) Katarzyna Dawidziuk - Członek Zespołu
- 3) Krystyna Pawluczuk - Członek Zespołu
- 4) Alicja Suprun - Członek Zespołu

Narew, 10.07.2018

Zarząd Banku zapoznał się i zatwierdził na posiedzeniu w dniu 10.07.2018 (Prot.10/Z/18)

Zarząd BS